

OSTATNIE WIADOMOŚCI

10 GROSZY

KRAKOWSKIE

10 GROSZY

GAZETA CODZIENNA DLA WSZYSTKICH

Rok II.

Kraków, Poniedziałek 6 Czerwca 1932

Nr. 156

Co się stało z lotnikiem polskim Hausnerem?

Dotychczas niema żadnych wiadomości

Wczoraj donieśliśmy o powtórnym wystartowaniu lotnika polskiego Stanisława Hausnera z lotniska w New Jersey w Stanach Zjednoczonych. w kierunku Europy ponad Atlantykiem, z zamiarem lądowania w Warszawie, a w razie braku paliwa w Londynie.

Obliczono, że na lotnisku Croydon pod Londynem należy oczekiwać śmiałego lotnika o godz. 10-ej rano, w Warszawie zaś około godz. 8-ej wieczorem.

O samym odlocie donosi Pat z Nowego Jorku:

Hausner odleciał, świetnie startując przy pomyślnym wietrze zachodnim.

Samolot, wiozący żonę lotnika oraz proboszcza polskiego Knopka, oraz drugi samolot wojenny odprowadzały Hausnera na przestrzeni 500 km. Odprowadzający po powrocie oświadczyli, iż Hausner leciał na wysokości 300 m. z szybkością przeszło 100 km na godzinę w pomyślnych zupełnie warunkach.

Jak stwierdzono Hausner urodził się w Warszawie w r. 1900. Nauczył się pilotowania przed 5-ciu laty. Przed 3-ma laty odbył lot samotnie z Nowego Jorku do Hondurasu. Jest on ekspertem - mechanikiem i jako taki pracował w wytwórni filmowej B-ci Warnerów.

Do północy nie otrzymano żadnej wiadomości o lotniku. O godz. 1 m. 44 (czas europejski) wczoraj nad ranem w Sydney na Nowej Szkocji (blisko brzegów Nowej Finlandji) zau-

ważono jednopłatowiec, lecący w kierunku Atlantyku. Następne godziny nie przyniosły już więcej wiadomości.

Według informacji z Brytyjskiego Min. Lotnictwa warunki atmosferyczne na Atlantyku były tego rodzaju, że mogły zmusić Hausnera do skierowania się bardziej na południe.

W chwili oddawania numeru na maszynę — nie otrzymaliśmy żadnych wieści o lotniku.

Francja ma już nowy rząd

Wczoraj o godz. 1 min. 30 w nocy Herriot utworzył rząd. Większość członków gabinetu składa się z radykałów socjalnych. W skład rządu wchodzi 6 senatorów i 23 deputowanych.

Nowoutworzony gabinet przedstawia się jak następuje. Herriot — premier i minister spraw zagranicznych, Germain Martin — finanse, Daladier — roboty publiczne, Chautemps — sprawy wewnętrzne, Paul Boncour — wojna, Painlevé — lotnictwo, Leygues — marynarka wo-

jenna, Gardey — budżet, de Monzie — oświata publiczna, Albert Sarraut — kolonje, Dalimier — praca, Leon Meyer — marynarka handlowa, Godart — zdrowie publiczne, Durand — handel.

ZYCIORES PREMERA FRANCJI

Herriot urodził się w r. 1872 w Troyes, jako syn oficera armii czynnej. Zdał maturę i konkurs wyższej szkoły normalnej. W r. 1894 mianowany został profesorem Liceum, później na wydziale filozoficznym uniwersytetu w Lyonie. W tym okresie rozpoczęła karierę polityczną. Będąc radnym m. Lyonu od r. 1904, wybrany zostaje na mera w r. 1905. Podczas wyborów w r. 1912 uzyskuje miejsce w senacie i podczas wojny w gabinecie Brianda od grudnia 1916 do marca 1917 r. zajmuje stanowisko ministra robót publicznych i aprowizacji. W r. 1919 nie przestaje być senatorem. Herriot zostaje wybrany do Izby Deputowanych. Od tego czasu odgrywa wybitną rolę w polityce partji radykalnej. Wybrany ponownie w r. 1924 do Izby Deputowanych zostaje premierem do r. 1925. W tym roku zostaje przewodniczącym Izby Deputowanych. W gabinecie Poincarego pełni funkcje ministra oświecenia publicznego. Reprezentował on kilka razy Francję w Genewie.

Herriot, który posiada wielkie zdolności literackie, jest autorem licznych traktatów literackich, filozoficznych, jak również i poważnych studiów. Wielki rozgłos zyskał dzięki wystąpieniom w kwestjach politycznych.

Deklaracja rządu Rzeszy odstania skrajnie nacjonalistyczny jego charakter

Pierwszą czynnością rządu von Pape, którym oświadcza, że poszedł na rozdrożu.

Rząd rozwiązawszy parlament złożył deklarację programową za pośrednictwem prasy i radja. Odstania ona w całej rozciągłości skrajnie nacjonalistyczny charakter nowego gabinetu Deklaracja obwinia demokrację parlamentarną i traktat wersalski za obecne położenie Niemiec, tak gospodarcze, jak moralne. Deklaracja zapowiada bezkompromisową walkę z socjalistycznym sposobem myślenia. Rząd pragnie pokojowego współżycia z innymi narodami, musi jednakże odzyskać pełne równouprawnienie.

W kołach politycznych zwracają uwagę na powściągliwość prasy francuskiej wobec nowego rządu Rzeszy. Tłumaczą sobie to tem, że v. Pape był członkiem komisji porozumiewawczej przemysłowców niemieckich, francuskich oraz katoli- ków. Kanclerz jest zwolennikiem sojuszu z Francją, której ostrza swe zwróci przeciw Sowietom. Podobno faktyczny szef nowego rządu gen. Schleicher miał już przekonać Hitlera o konieczności takiego sojuszu, wzmian za to obiecują sobie Niemcy uzyskanie zgody Francji na powiększenie Reichswelery do 300.000 i większą swobodę w zbrojeniu.

Bandy chłopskie napadają na urzędy sowieckie

RYGA, (ATE). Na Ukrainie zanotowano w ostatnim czasie szereg napadów na sowieckie urzędy państwowe, zwłaszcza zaś na posterunki G. P. U. Jak wykazało dochodzenie napadów dokonują bandy chłopskie, któ-

rych utworzyło się kilkanaście po ostatnich represjach wobec ludności wiejskiej. Członkowie band rekrutują się z tych włościan, którzy porzucili swoje domostwa wskutek niemożności utrzymania się na roli. Zanoto-

wano również w kilku miejscowościach podpalenia zabudowań kolektywów rolnych i niszczenie zasiewów. Wszelkraińskie G. P. U. wydało zarządzenie ścigania zrewoltowanych chłopów.

Nauczyciel-zboczeniec skazany został na 1 rok 3 miesiące więzienia

Wielkie wrażenie w kołach nauczycielskich wywołała sprawa nauczyciela szkoły powszechnej wiejskiej pod Lipnem, Ottona Lelke, liczącego lat 27, o którym kursowały wersje w opinii publicznej, że deprawuje swoje uczennice, nieletnie dziewczynki.

Ciężkie zarzuty były badane u źródła przez powołane czynniki, które zdecydowały, że całą sprawę należy oddać do prokuratora. Wypadków było kilka.

Lelke stanął przed sądem okręgowym. Rozprawa jego odbyła się przy drzwiach zamkniętych, ze względu na obyczajność publiczną. Poszkodowane dziewczynki zeznawały przed sądem, jako świadkowie. Sąd w zupełności dał wiarę opowiadaniom dziewczynek, gdyż były one prawdomówne i całkowicie zgodne z okolicznościami sprawy, a tem bardziej, że w jednym wypadku oględziny sądowo-lekarskie poszkodowanej wykazały skandaliczne rzeczy.

Nauczyciel bronił się, że to wszystko zostało zgóry ukartowane i że matki poszkodowanych namówiły swe córki do kłamstwa na korytarzu sądowym, ale sąd odrzucił te wyjaśnienia.

W gąszczach leśnych, nie zauważony przez nikogo, mógł robić z przestraszonem dzieckiem, co tylko chciał.

Występnym nauczyciel krzywdził i inne dziewczynki, zamykając je do „kozy". Tam, w ciemnym pokoju uprawiał czynny niemoralne. Ofiarami zakusów zdemoralizowanego Lelkego padły: Natalja R., Lidja B. i Michalina Sz.

Lelke stanął przed sądem okręgowym. Rozprawa jego odbyła się przy drzwiach zamkniętych, ze względu na obyczajność publiczną. Poszkodowane dziewczynki zeznawały przed sądem, jako świadkowie. Sąd w zupełności dał wiarę opowiadaniom dziewczynek, gdyż były one prawdomówne i całkowicie zgodne z okolicznościami sprawy, a tem bardziej, że w jednym wypadku oględziny sądowo-lekarskie poszkodowanej wykazały skandaliczne rzeczy.

Nauczyciel bronił się, że to wszystko zostało zgóry ukartowane i że matki poszkodowanych namówiły swe córki do kłamstwa na korytarzu sądowym, ale sąd odrzucił te wyjaśnienia.

W dniu wczorajszym odbyła się powtórna konferencja u inspektora pracy I-go okręgu, inż. Enhorne w celu znalezienia wyjścia dla załatwienia zatargu w piekarstwie w drodze okołowej, której de facto nie było. Na wysunęli jedno zasadnicze zarządzenie, mianowicie, by piekarze uznali istnienie umowy zbiorowej, której de facto nie było. Na takie zarządzenie nikt z delegatów pracodawców nie mógł się zgodzić.

Nieprzejednane stanowisko właścicieli piekarni zagraża wywołaniem strajku

W dniu wczorajszym odbyła się powtórna konferencja u inspektora pracy I-go okręgu, inż. Enhorne w celu znalezienia wyjścia dla załatwienia zatargu w piekarstwie w drodze okołowej, której de facto nie było. Na wysunęli jedno zasadnicze zarządzenie, mianowicie, by piekarze uznali istnienie umowy zbiorowej, której de facto nie było. Na takie zarządzenie nikt z delegatów pracodawców nie mógł się zgodzić.

SKRÓTY

Gabinet grecki podał się do dymisji.

Okręty „Hamburg” i „Europa” przybyły z Nowego Jorku i wylądowały wczoraj w Cherburgu 309 beczek złota, z których 112 beczek przeznaczonych jest dla Szwajcarii, a 197 dla Francji.

Chiński burmistrz Szanghaju określił straty miasta poniesione wskutek operacji wojennych, na półtora miljarde dolarów.

Z gdańskiego kotła SKAZANIE REDAKTORA „GAZETY GDANSKIEJ”

Wczoraj został skazany przez sąd gdański, p. Gieszyński, red. „Gazety Gdańskiej” na 6 miesięcy więzienia mimo, że prokurator domagał się kary 4 miesięcy więzienia.

HITLEROWCY ORGANIZOWALI KRWAWĄ ZASADKĘ NA ROBOTNIKÓW GDANSKICH.

Wczoraj w nocy hitlerowcy za prosił komunistów i robotników bezpartyjnych na wspólne zebranie. Była to zasadzka ze strony hitlerowców, którzy przybyli uzbrojeni. Na zebraniu urządzili oni krwawą masakrę robotników, przyczem 8 osób uległo ciężkiemu poranieniu kastetami, a kilkadziesiąt odniosło lżejsze rany. Po lidze przybyła dopiero w godzinę po bójce.

Groźba nowego zatargu w rolnictwie

Ponownie staje się aktualnym zatarg o place w rolnictwie. Związki zawodowe robotników rolnych występują do ziemian z żądaniem przywrócenia stawek z roku ubiegłego i cofnięcia zastosowanych ostatnio redukcji, które osiągały 10 procent. Żądania swe motywują związki wzrostem cen zboża.

GIEŁDA

Tendencja przeważnie utrzymana, obrotu niejedynolite. Dolar — 8.89, rubel złoty — 4.87.

300 tysięcy osób podpisze apel do rządu o obniżkę komornego

Rozpoczęta przed dwoma tygodniami akcja przez związki lokatorów o obniżkę komornego uległa chwilowemu zatamowaniu z powodu niezgodnienia stanowisk w ministerstwie w tej doniosłej sprawie. Po wyjaśnieniu obecnie sprawa akcja zostaje podjęta z tem większą energią.

W najbliższą środę (8 b. m.)

Wyznaczona została konferencja wszystkich związków lokatorskich z przedstawicielami związków zawodowych dla omówienia programu akcji.

Projektowane jest zebranie do połowy czerwca na terenie Warszawy ogólnej petycji do rządu o obniżenie komornego. Petycję tę ma podpisać 300 tysięcy osób.

Obrona przed straszną klęską społeczną

W kotle ustawodawczym gotuje się nowa ustawa, która nie bawem wejdzie w życie. Ustawa ta przewiduje przymus rejestracji chorób wenerycznych i przymus leczenia. Rejestrowani za zarażenie innej osoby, w tym wypadku bezwzględnie świadome, ponosi odpowiedzialność sądową. Wymiar kary, dochodzący do 5 lat więzienia, uzależnia się od rodzaju choroby. Są bowiem choroby uleczalne i takie, które, niestety, można jedynie zaleczyć.

Rejestrowanemu do czasu do pełnego wyleczenia nie będzie wolno zawierac związków małżeńskich, ani mieć dzieci.

Ustawa ta, aczkolwiek bezwzględna, staje się konieczną. Nie można bowiem polegać na dobrej woli chorego, na jego poczuciu etycznym, na zdrowym zrozumieniu własnego dobra i konieczności ochrania innych.

Jakże często zdarza się, że do Kasy Chorych, czy do ambulatorium zgłasza się chory, który sądził, że wysypki będzie mógł się pozbyć kilkakrotnym użyciem maści, a tymczasem lekarz przepisuje mu długą i bolesną kurację. Pacjent nie chce się leczyć — przerywa wizyty u doktora, pozwala chorobie niszczyć swój organizm, mało tego, nie ma dość siły woli, aby powstrzymać się od przeniesienia choroby na inną osobę, a nawet od posiadania dziecka, które bezwzględnie będzie upełnione.

W domu wychowawczym dla podrzutek są dwa oddziały pałony, w których wychowują się te dzieci, dziedzicznie obciążone.

W jednym z oddziałów są same dziewczki. Dzieci o gnijących organach, dzieci krzywiczone o wodogłowie, małeństwa upośledzone na cieple i umyśle.

W drugim oddziale dzieci chore na inną chorobę — chorobę uleczalną, ale jakże męczącą organizm dziecka. Jest tu kilkoro dzieci ślepych.

Te małeńkie kaleki, — skazane na cierpieniu z winy rodziców, są bolesnym wyrzutem przeciw społeczeństwu. Nie ma złych środków do walki z tym najstraszniejszym złem!

Dziś przymusowi leczenia poddaje się u nas wyłącznie kobie-

ty, uprawiające zawodowo nierząd.

W Warszawie przy ul. Książęcej 2, w szpitalu Sw. Łazarza nieści się specjalny pawilon dla chorych wenerycznie kobiet. Okna tego budynku zaopatrzone są w kraty.

Nieszczęśliwe chore nie przebywają tu dobrowolnie. Jakże często próbują one uciekać! Dla kontrolnej okres leczenia, to strata czasu, to pozbawienie zarobku, z którego nierazko utrzymuje ona swoje dziecko, czy matkę starszą. Kontrolna nie chce się leczyć, bo po powrocie do zdrowia i do „pracy” — ulega szybko powtórzeniu zarażenia. prostytutki nie mają skrupułów, przenoszą chorobę, bo przecież te nieszczęśliwe stworzenia, kupeżące własnym ciałem, wyzyskiwane przez życie, przez brutalność sutenierów i klientów — wyzbyte są moralności.

Ten przymus leczenia daje jednak dobre wyniki. I może wyda się to paradoksalnym, ale przeważnie trudniej nabyć chorobę od „kontrolnej”, niż od kobiety niezarejestrowanej „upra-

wiającej miłość”. Ustawa, która polega na zakazach i przymusie jest bezwzględnie najostrożniejszym środkiem w walce z chorobami wenerycznymi. Można by się jej przeciwstawić, gdyby nasze społeczeństwo było uświadomione i wyrobione społecznie. Uświadomienie powinno być rozpoczęte już wśród dorosłej młodzieży, która powinna rozumieć, że trzeba się koniecznie leczyć w czasie choroby oraz, że zbrodnią jest szerzenie choroby. Dorosły winien uznawać konieczność poradni przedślubnych, zakazujących w pewnych wypadkach chorobowych, zawierania ślubu i przysparzania społeczeństwu istot upośledzonych. Dopóki nie możemy powiedzieć, że jesteśmy pod tym względem narodem uświadomionym, musimy zgodzić się na przyjęcie tej ustawy i obowiązani jesteśmy jej bezwzględnie przestrzegać.

Euge.

Chleb z marmoladą — to najtańsza i najposilniejsza dla dziecka odżywka, bo zawiera owoce i cukier

Przezorna gospodyni kupuje tylko

MYDŁO JELEN SCHICHT

Słońce, woda, powietrze i złoty piasek. To wszystko mamy na plaży. Nic więc dziwnego, że Pani myśli o stosownym kostiumie kąpielowym. Pyjama? No tak, jest modna i elegancka. Zwłaszcza, jeśli lato spędza nad morzem. Ale, nietylko nad morzem. Pyjama przyjmuje się coraz bardziej i na zwykłych letniakach, gdzie tylko płynnie bodaj najmniejszy strumyk.

Ale jaka pyjama?

A więc przedewszystkiem barwna, ja-

skrawa, jak najjaśniejsza, żeby ładnie wyglądała w słońcu.

Bardzo praktycznym wynalazkiem jest pyjama, która po odrzuceniu przodem na guziki nogawek i pietyrnyki, tworzy wygodny i elegancki kostium plażowy, odpowiedni i jedyny do opalenia. Bo przecież piękna Pani nie będzie się opalać w kostiumie kąpielowym. I nie higienicznie i niestety.

Model środkowy prezentuje śliczną, elegancką pyjamkę dla córeczki. Szelki przypięte są na guziki.

Strzeż się! Niebezpieczeństwo czyha!

Prawdziwe opisy najgroźniejszych zasadzek życia W sidłach przewrotnej kobiety

Ktoś nazwał wiek dwudziesty — wiekiem panowania kobiet. Nie chcemy wnikać głębiej, czy ow filozof, co to powiedział, miał rację. Lepiej czasami nie mówić głośno o takich rzeczach, zwłaszcza, jeśli się ma żonę, teściową, narzeczoną, czy inną przedstawicielkę „płci pięknej”, które nie uznają „pantoflarzy”. Za takich niestety, w oczach kobiet uchodzą ci, którzy przyznają się do panowania kobiet. (Coś w rodzaju utajonej dyktatury, lecz cicho-sza!). Chociaż zawsze mówiło się, że my rządymy światem, a nami kobiety, ale na wszelki wypadek, dziś lepiej w pokoju serca dla spokoju ducha i do mu pogodzić się z tą myślą. Dogadza to nam i dogadza płci pięknej. Niechże więc każdy mężczyzna odpowie sobie na to pytanie, sam, cichuteńko, a my pójdziemy dalej.

NAD-PRAWA KOBIEC

Minęły już bezpowrotnie cza-

sy, gdy kobieta nie miała praw, gdy walczyła o nie, gdy głośno było o sufrażystkach. Wszystko to już należy do historii. Nasza pani zdobyła prawa, jakimi tylko dysponował ród męski. Z rycerską wspaniałomyślnością przyznosił jej w darze mężczyzna to, co społecznie i prawnie wyróżniało go od kobiety.

Myślicie, że na tem się skończyło? O, nie! Do naszych męskich praw, jakie przejęła kobieta, „doliczyła sobie prawa nieociąjalne”, jakie w czasach poprzednich posiadała. I dziś, zacny panie, musisz w okresie równouprawnienia liczyć się ze stanem wyjątkowym. A tak! Jako może być inaczej, jeśli kobieta nie zapomniiała i nie chce zapomnieć, że poto posiadała przed laty przywileje płci słabej, bo nie broniły jej prawa pisane.

Dziś, mężczyzno, występuje przeciw tobie równouprawniona kobieta i dawna przedstawicielka

płci słabej. Dziś, mężczyzno, musisz z nią rywalizować na równych prawach i zarazem ustępować, licząc się z tradycją płci słabej. Dziś stuprocentowa kobieta włazi ci za skórę... Stop! o tem się nie mówi i rzadko myśleć wolno.

Westchnijmy więc głęboko nad naszą niedolą i niech nas pociesza myśl, koi błogie przedstawicielki płci słabej korzy stają ze swego nadprawa dla złych celów. A właśnie takim kobietom poświęcam dzisiejszy feljeton. Co one potrafią wyprawiać z mężczyznami, tego nie spiszesz na wołowej skórze. Pod światło wydobędziemy kropelkę z pełnej czarnej niedoświadczonym ku przestrodze.

PRZEWROTNA WAMPIRZYCA

Pan Jan K., człowiek żonaty i dziećmi, nawet „teściowaty”, wracał do do-

mu w różowym humorze po koleżeńkiej bibce, która jak każda bibka, podana była sporą porcją alkoholu. Różowy humor (czytaj: wódka, wódeczka i wódzunia!) sprawił, że panu Janowi nie dopisywała stateczność w dniu tym wyjątkowo.

Mężczyzna podobny jest często do dziecka — mawiają doświadczone kobiety. O, tak! Zwłaszcza, jeśli sobie trochę wypije. A pan Jan wypił sobie. Nie umiał być stanowczym, jak przystało na człowieka żonatego, dzieciatego i teściowatego. Zrobił się figlarny i wszystko figlarne mu się podobało. A właśnie spotkał na swej drodze, którą niepewnym krokiem przemierzał, figlarną osobkę.

— Zizi jestem! — zaszczebotała figlarna osobka.

— To Zizi da buzi — odpowiedział figlarny Jasi.

I Zizi dała Jasiowi buzi i nietylko buzi. Coś tam jeszcze, ale tego dokładnie nie stwierdzono, gdyż w pokoju, w którym znalazł się Jasi z Zizią, było ciemno. Minął tydzień. Pan Jan z rozrzwieniem myślał o rozkosznej przygodzie, która mu zaofiarowała filuterna Zizi.

SPOKÓJ PRZED BURZĄ

— Ezinteresowne dziewczętko! A miała szelmutka! A rozkoszna! Oby się takie na komieniu rozdziły! — marzył pan Jan, opoczywając po zdiennej pracy.

Wtem zabrział telefon. Do aparatu weszła pani Jasiowa.

— Do ciebie. Jakaś kobieta. Zdziwił się pan Jan szczerze, gdy usłyszał, że kobieta do niego telefonuje. — Proszę. Ach, to ty Zizi... Ach to pani, chciałem powiedzieć — i zerknął bo jaźliwie w stronę żony. Zimne poty go oblały, później gorące i znów zimne, i znów gorące. Chciałby się pod ziemię

zapaść, zwłaszcza gdy usłyszał: — Czekam na ciebie w cukierni na rogu.

— Nie mam czasu. — Szkoda gadać. A weź ze sobą 500 zł.

— Nie mogę.

— Jeśli nie będziesz mógł, to zaraz się żona dowie, co możesz, gdy jej nie ma...

— Zlituj się!

— Czekam 10 minut. Jeśli nie przyjdiesz, zaraz się o wszystkim dowie pani Janowa!

Usłyszał tylko, jak rzuciła słuchawkę a potem cisza.

— Boże, co się z tej Zizi zrobiło!

Nie było czasu do namysłu.

— Wychodisz? — zapytała groźnie żona, że ciarki przeszły pana Jana.

— A, tak. Dzwoniła sekretarka dyrektora, żebym natychmiast przyszedł. Jakaś pilna sprawa.

Odtąd pan Jan nie miał spokoju. Gdy tylko zawarczał telefon, drżał, jak oszka, że to Zizi, że znów cukiernia, że znów fors.

SZANTAŻYSTKA

Filuterna Zizi poprostu szantażowała poczciwego Jana. Oczywiście potrafiła to ubarwić powiedzonkami o miłości, zastąpić zazdrością, słowem przykryć brzydką prawdę ładnymi słówkami. Sens pozostał ten sam.

O innych sidłach przewrotnych kobiet pomówimy następnie.

Michał Oczeretowicz

